

సాహితీ వాణి

ISSN:3139-6283 (Online)

(A Monthly Peer-Reviewed Online Multidisciplinary Telugu Research Journal)

Literature & Language | Linguistics | Arts & Humanities | History

Publishing by: Dr.Lakshamanarao Adimulam, Sri Mayuri Finearts Association , Regd No: 94/2024, H.No: 5-227, Srirampuram Post, G.S.L Medical College (So), Raganagaram Mandalam, East Godavari - 533296, Cell: 8522967827

సంపాదకీయం

తెలుగు సాహిత్య చరిత్రలో కొన్ని వ్యక్తిత్వాలు తమ రచనలతో మాత్రమే కాక, తమ ఆలోచనలతో, అభ్యుదయ దృక్పథంతో, సామాజిక స్పృహతో ఒక ప్రత్యేకమైన ముద్రను వేస్తాయి. అలాంటి మహనీయుల్లో తాపీ ధర్మారావు గారు ఒకరు. సాహిత్యాన్ని కేవలం వినోద సాధనంగా కాకుండా, సమాజాన్ని ఆలోచింపజేసే శక్తిగా, ప్రజల్లో చైతన్యాన్ని కలిగించే సాధనంగా భావించిన సాహితీవేత్తగా ఆయన తెలుగు సాహిత్య రంగంలో చిరస్థాయిగా నిలిచారు.

తాపీ ధర్మారావుగారి సాహిత్య ప్రస్థానం తెలుగు సమాజంలోని మారుతున్న ఆలోచనా ధోరణులకు అద్దం పడుతుంది. సంప్రదాయాన్ని గౌరవిస్తూనే, అందులోని అనవసరమైన ఆచారాలను, మూఢనమ్మకాలను, సామాజిక అసమానతలను ప్రశ్నించే ధైర్యం ఆయన రచనల్లో కనిపిస్తుంది. హేతుబద్ధమైన ఆలోచన, సామాజిక సంస్కరణ, మానవతా దృష్టి, ప్రజా చైతన్యం ఆయన సాహిత్యానికి ప్రధానమైన అంతస్సుత్రాలుగా నిలిచాయి.

ఆయన రచనా వ్యాసంగం ఒకే ప్రక్రియకు పరిమితం కాలేదు. వ్యాసం, విమర్శ, సామాజిక చింతన, భాషా సంబంధిత రచనలు, పత్రికా రచన తదితర విభిన్న రంగాల్లో ఆయన తనదైన ముద్రను వేశారు. ముఖ్యంగా సామాజిక జీవితాన్ని, తెలుగు సంస్కృతిని, సాహిత్యాన్ని విమర్శనాత్మక దృష్టితో పరిశీలించిన తీరు ఆయనను ప్రత్యేకమైన ఆలోచనాపరుడిగా నిలబెట్టింది. ‘దేవాలయాల మీద బూతుబొమ్మలెందుకు?’, ‘పెళ్లి – దాని పుట్టుపూర్వోత్తరాలు’ వంటి రచనలు ఆయనలోని ప్రశ్నించే తత్వానికి, సామాజిక పరిశీలనా దృష్టికి ఉదాహరణలుగా నిలుస్తాయి.

తాపీ ధర్మారావుగారి గొప్పతనం కేవలం ఆయన రాసిన గ్రంథాల సంఖ్యలో లేదు; తాను జీవించిన కాలంలోని సమాజాన్ని ప్రశ్నిస్తూ, పాఠకుడిలో ఆలోచనను రేకెత్తించడంలో ఉంది. సాహిత్యం సమాజానికి దూరంగా ఉండకూడదని, సమాజంలోని వాస్తవాలను పరిశీలించి వాటిపై స్పందించాల్సిన అవసరం ఉందని ఆయన రచనా జీవితం తెలియజేస్తుంది.

తెలుగు భాషా సాహిత్యాల అభివృద్ధిలో పత్రికల పాత్రను కూడా ఆయన ఎంతో సమర్థంగా వినియోగించారు. పత్రికా రచయితగా, సంపాదకుడిగా ఆయన చేసిన కృషి తెలుగు పాఠక ప్రపంచంలో చైతన్యాన్ని పెంపొందించింది. రచయితగా మాత్రమే కాకుండా సంపాదకుడిగా, విమర్శకుడిగా, సామాజిక పరిశీలకుడిగా, ప్రజా మేధావిగా ఆయన చేసిన సేవలు తెలుగు సాహిత్య చరిత్రలో ప్రత్యేకంగా అధ్యయనం చేయదగినవి.

ప్రస్తుత కాలంలో తాపీ ధర్మారావుగారి రచనలను తిరిగి చదవాల్సిన అవసరం మరింతగా ఉంది. సమాజం మారుతున్నప్పటికీ, మూఢనమ్మకాలు, వివక్ష, అసమానతలు, అంధానుసరణ వంటి సమస్యలు వివిధ రూపాల్లో కొనసాగుతూనే ఉన్నాయి. ఈ నేపథ్యంలో ఆయన రచనల్లో కనిపించే ప్రశ్నించే తత్వం, హేతుబద్ధమైన ఆలోచన, సామాజిక బాధ్యత నేటి తరానికి కూడా విలువైన మార్గదర్శకత్వాన్ని అందించగలవు.

పరిశోధకుల దృష్టిలో తాపీ ధర్మారావుగారి రచనలు మరింత విస్తృతమైన అధ్యయనానికి అవకాశమున్న సాహిత్య సంపద. ఆయన రచనల్లోని సామాజిక భావజాలం, భాషా ప్రయోగం, వ్యాస రచనా శైలి, విమర్శనా దృష్టి, సంస్కరణ భావాలు, పత్రికా రచనా విధానం, సమకాలీన సమాజంపై ఆయన స్పందన వంటి అనేక అంశాలను ప్రత్యేకంగా పరిశోధించవచ్చు. ఒక రచయితను కేవలం ఆయన కాలానికి పరిమితం చేయకుండా, ఆయన ఆలోచనలు నేటి సమాజంతో ఎలా సంభాషిస్తున్నాయో పరిశీలించడమే నిజమైన సాహిత్య పరిశోధనకు దోహదపడుతుంది.

తాపీ ధర్మారావుగారి వంటి మహనీయుల రచనలను పునఃపరిశీలించడానికి, కొత్త పరిశోధనా కోణాలను వెలుగులోకి తీసుకురావడానికి వేదికలుగా నిలవాలి. గత సాహిత్యాన్ని స్మరించుకోవడం అంటే కేవలం జయంతులు, వర్ధంతలు జరుపుకోవడం కాదు; వారి రచనలను తిరిగి చదవడం, విశ్లేషించడం, వాటిలోని సమకాలీన ప్రాసంగికతను గుర్తించడం, భవిష్యత్ తరాలకు అందించడం.

తాపీ ధర్మారావు గారుముఖ్యంగా పత్రికా రంగంలో ప్రజలకు అర్థమయ్యే వాడుక భాషను ప్రవేశపెట్టడంలో ఆయన విశేష కృషి చేశారు. ఆయన ‘జనవాణి’ వంటి పత్రికల ద్వారా వాడుక భాషకు ప్రాధాన్యం కల్పించారు. పత్రికా సంపాదకీయాలను సరళమైన వ్యవహారిక భాషలో రాయడం ద్వారా పాఠకులకు పత్రికా భాషను మరింత చేరువ చేశారు.

అంతేకాక, ‘కాగడా’ వంటి పత్రికలను నిర్వహిస్తూ పత్రికా రచనలో కొత్త పద్ధతులకు మార్గం చూపారు. అందువల్ల ఆయన పుట్టినరోజును తెలుగు మాధ్యమాల భాషా దినోత్సవంగా గుర్తించడం ఆయన పాత్రికేయ, భాషా సేవకు ఇచ్చే గౌరవంగా భావిస్తారు.

తాపీ ధర్మారావుగారి సాహిత్య సేవను స్మరించుకుంటున్న ఈ సందర్భంలో, ఆయన రచనలపై మరిన్ని ప్రామాణికమైన పరిశోధనలు వెలువడాలని, ఆయన ఆలోచనా వారసత్వాన్ని నేటి తరానికి పరిచయం చేయాలని ఆకాంక్షిద్దాం. ప్రశ్నించడానికి భయపడని మేధస్సు, సమాజాన్ని పరిశీలించే దృష్టి, సాహిత్యాన్ని సామాజిక బాధ్యతగా స్వీకరించే చైతన్యం – ఇవే తాపీ ధర్మారావుగారి సాహిత్య వారసత్వం మనకు అందించిన విలువైన సందేశాలు.

తరాలు మారినా, కాలం మారినా, సమాజాన్ని ఆలోచింపజేసే సాహిత్యం తన ప్రాసంగికతను కోల్పోదు. అందుకే తాపీ ధర్మారావుగారి రచనలు కేవలం గతాన్ని ప్రతిబింబించే సాహిత్యం కాదు; నేటిని ప్రశ్నించి, రేపటిని ఆలోచింపజేసే సాహిత్య సంపద.

ఆ మహనీయ సాహితీవేత్తకు ‘సాహితీవాణి’ వినమ్ర నివాళి.....

— సంపాదకులు

డా.లక్ష్మణరావు ఆదిమూలం (అరసి శ్రీ)